

และ กวี รัชชช่น (2520: 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาไว้ว่า "โรงเรียนประถมศึกษาเป็นองค์การทางสังคมที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้การศึกษาแก่เยาวชน ถ่ายทอดวัฒนธรรม และให้บริการทางวิชาการแก่สังคม" โรงเรียนประถมศึกษาเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญที่สุด เพราะเป็นหน่วยงานที่ต้องนำนโยบายและจุดมุ่งหมายไปสู่การปฏิบัติ งานของโรงเรียนประถมศึกษาแบ่งได้เป็น งานสอน งานนิเทศ งานบริหาร งานบริการ และงานเกี่ยวกับนักเรียน และในหน้าที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารงานของโรงเรียน วิจิตร ศรีสะอ้าน (2520: 64) จำแนกได้เป็น 3 แบบ คือ

1. องค์ประกอบทางวิชาการ
2. องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม
3. องค์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อม

เมลเลอร์ (Mailler, 1965) ได้กล่าวถึงโรงเรียนประถมศึกษาไว้ว่า มีหน้าที่สำคัญคือให้ความรู้ในด้านวิชาการแก่ผู้เรียน งานวิชาการจัดได้ว่าเป็นงานหลักของโรงเรียน โดยกล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการว่า

งานวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียน และที่สำคัญที่สุดได้แก่ การจัดโปรแกรมการสอน และการปฏิบัติตามโปรแกรมที่วางไว้ รวมทั้งการวัดเพื่อประเมินคุณภาพการเรียน การสอนของครูและนักเรียน ตลอดจนการจัดบริการเกี่ยวกับงานสอน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดีนั้น เป็นหน้าที่ของโรงเรียนซึ่งจะละเลยเสียมิได้

วิจิตร ศรีสะอ้าน (2520: 64) กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการในฐานะองค์ประกอบหนึ่งของโรงเรียนไว้ว่า

องค์ประกอบทางวิชาการเป็นองค์ประกอบหลัก เพราะเหตุว่าโรงเรียนได้รับมอบหมายจากสังคม ให้มีหน้าที่พัฒนาคนให้สมบูรณ์ขึ้น ให้มีความรู้ แล้วสามารถรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ เป็นผู้มีศีลธรรมจรรยา มีระบบค่านิยมที่ดี ที่เหมาะสมสำหรับการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ดังนั้นองค์ประกอบที่สำคัญก็คือองค์ประกอบที่จะส่งเสริมในด้านพัฒนาบุคคลให้เป็นไปตามแนวที่สังคมต้องการ

ด้วยเหตุนี้งานวิชาการจึงเป็นงานที่มีความสำคัญ และถือ เป็นความรับผิดชอบสูงสุดของผู้บริหารโรงเรียน ดังที่ สตูปส์ และ จอนห์นสัน (Stoops and Johnson 1967: 5-6) กล่าวว่า "งานวิชาการเป็นงานหลักของโรงเรียน ส่วนงานด้านอื่น ๆ เป็นองค์ประกอบที่ช่วยให้

การบริหารงานวิชาการดำเนินไปด้วยดีเท่านั้น เพราะงานวิชาการเป็นการพัฒนาคนโดยตรง และเป็นงานสร้างเสริมคุณสมบัติที่พึงประสงค์แก่ผู้เรียนตามที่สังคมและประเทศชาติต้องการ”

ประเทศไทยได้เล็งเห็นความสำคัญของการประถมศึกษา พยายามหาทางปรับปรุงคุณภาพของการประถมศึกษาให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ มาเป็นลำดับ จะเห็นได้ว่ามีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรประถมศึกษา เปลี่ยนหน่วยราชการที่มีส่วนรับผิดชอบงานประถมศึกษา ในปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติผู้ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบงานการประถมศึกษา ได้เล็งเห็นความสำคัญของการประถมศึกษา ได้วางนโยบายเกี่ยวกับการประถมศึกษาของประเทศไว้หลายประการ

อย่างไรก็ตาม แม้ว่ารัฐบาลจะได้ตระหนักในความสำคัญของการประถมศึกษา โดยได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทั้งระบบการบริหารงานและปรับปรุงหลักสูตรศึกษามาแล้วหลายครั้ง การศึกษาระดับประถมศึกษาที่ยังประสบปัญหาต่าง ๆ มากมายหลายประการที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการศึกษาระดับนี้

จากการที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ดำเนินการศึกษาเพื่อพัฒนาการประถมศึกษา 2525-2534 โมยวิเคราะห์อย่างเป็นระบบทั้งส่วนที่เป็นปัจจัยกระบวนการและผลผลิต ได้พบปัญหาด้านคุณภาพทางการประถมศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดโค่นสังเขป ดังนี้ (ป.ป.ป.: 1-2 อ้างจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป.: 1-2)

1. ปัญหาด้านคุณภาพของบุคลากร ปัญหาความขาดแคลน ความไม่เสมอภาคในการกระจายทรัพยากร
2. ปัญหาประสิทธิภาพของกระบวนการ ในแง่ของการปฏิบัตินั้นประสิทธิภาพของการจัดการศึกษายังไม่อยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจ เช่น การจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ได้วางไว้ เนื่องจากครูขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว การจัดสื่อการเรียนการสอนรวมทั้งการบริการยังไม่เพียงพอทั่วถึง เป็นต้น ส่วนในแง่ที่เป็นผลของการปฏิบัติ เช่น อัตราการเข้าชั้นยังอยู่ในระดับสูง เป็นต้น
3. ปัญหาคุณภาพของนักเรียน โรงเรียนร้อยละ 89 ซึ่งอยู่ในชนบทจัดการเรียน

การสอนไม่สอดคล้องกับหลักสูตร คุณภาพของนักเรียนในด้านผลสัมฤทธิ์และคุณสมบัติที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิต ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ

วิทยา บุญสม และ นนม ชินพงศ์ (2523: 7-8) กล่าวถึง ปัญหาคุณภาพการศึกษา ดังกล่าวนี้อาจมีสาเหตุสำคัญ ๆ หลายประการ จากการสำรวจความต้องการด้านวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า โรงเรียนประถมศึกษามีความพร้อมด้านหลักสูตรน้อย โรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการผลิตสื่อการสอน เนื่องจากขาดงบประมาณ และได้รับบริการด้านวัสดุและสื่อการสอนจากหน่วยงานต่าง ๆ น้อยมาก ความช่วยเหลือที่โรงเรียนต้องการเรียงตามลำดับได้คือ การจัดหาและการผลิตสื่อการสอน การใช้สื่อการสอน เทคนิควิธีสอน เอกสารหลักสูตร และการประเมินผลการเรียน

จะเห็นได้ว่าปัญหาและความต้องการดังกล่าวข้างต้น ล้วนแต่เป็นองค์ประกอบทางวิชาการ ซึ่งมีผลต่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาเป็นอันมาก

ปัญหาหนึ่งที่มีผลต่อความสูญเสียค่าทางการศึกษา และนับว่ามีผลต่อการเรียนการสอนของครู และปัญหาประสิทธิภาพในการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก ได้แก่ ปัญหาการขาดแคลนสื่อการสอน

จากงานวิจัยที่ผ่านมา เกี่ยวกับปัญหาทางด้านสื่อการสอนของครูที่อยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา ดังเช่น วิเชียร เทียมเมือง (2520: 151) ได้วิจัยพบว่า การเรียนการสอนตามหลักสูตรใหม่ ครูผู้สอนประสบปัญหาการขาดแคลนสื่อการสอน และต้องการความช่วยเหลือในด้านสื่อการเรียนการสอนเป็นอันดับแรก นอกจากนี้ วันชัย ศุภนคร (2522: 20-21) ได้วิจัยพบว่า ยังมีครูจำนวนมาก ต้องลงทุนจัดหาวัสดุ เครื่องเขียน เครื่องมือเอาเอง นอกจากนี้ยังมีปัญหาในด้านครูทำสื่อการสอนไม่เป็น และไม่มีเวลาทำ

จากการวิจัยดังกล่าวได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิพนธ์ สุขปรกติ (2511) ที่ได้วิจัยพบปัญหาในการใช้วัสดุทัศนวัสดุของครูผู้สอน พบว่า ทางโรงเรียนมีสื่อการสอนไม่เพียงพอ ขาดความรู้ ประสบการณ์ในการใช้วัสดุทัศนวัสดุและสื่อการสอน และไม่สามารถหาสื่อการสอนได้ตรงจุดมุ่งหมาย และ สันต์ วรศิริ (2513) ได้วิจัยเกี่ยวกับปัญหาเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอนของครูผู้สอนในระดับประถมศึกษาพบว่า สื่อการสอนมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุที่ใช้ในการผลิต ขาดผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการผลิตและการใช้

นอกจากนี้ในเรื่องของปัญหาด้านสื่อการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา  
วิไลวรรณ วิทยวิโรจน์ (2522: 28-29) ได้กล่าวไว้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. ขาดงบประมาณที่จะใช้จ่ายเป็นค่าวัสดุ ครุภัณฑ์
2. ครูมีชั่วโมงสอนมาก ไม่มีเวลาพอที่จะทำสื่อการสอน
3. ครูไม่มีความรู้ความสามารถในการที่จะผลิตสื่อการสอนบางอย่างขึ้นใช้เองได้
4. ไม่รู้จักวิธีเก็บรักษาสื่อการสอน หรือขาดสถานที่ที่จะเก็บอุปกรณ์เป็นเหตุให้

ชำรุดเสียหาย เมื่อจะใช้ต้องทำขึ้นใหม่

5. ขาดความกระตือรือร้นที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น
6. ผู้บริหารขาดความสนใจ ไม่ส่งเสริมหรือแนะนำให้ครูใช้สื่อประกอบการสอน
7. ครูไม่มีความรู้เกี่ยวกับวิธีใช้สื่อการสอนเพียงพอ ทำให้ได้ประโยชน์ไม่คุ้มค่า

จากปัญหาที่เกิดขึ้นจากการวิจัยที่ผ่านมาในระดับประถมศึกษาพบว่า ปัญหาใหญ่ที่เกิดขึ้น  
กับการศึกษาในระดับประถมศึกษาก็ได้แก่ปัญหาในด้านการเรียนการสอน เนื่องจากโรงเรียนขาด  
สื่อการสอนที่จำเป็น จึงทำให้มีผลกระทบต่อคุณภาพของการจัดการศึกษาในระดับนี้เป็นอย่างยิ่ง

วัสดุอุปกรณ์การศึกษาหรือสื่อการสอนนี้จึงนับเป็นสิ่งจำเป็นยิ่งในกระบวนการเรียน  
การสอนของนักเรียนและครู เพราะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าใจเรื่องได้  
แจ่มแจ้งชัดเจนขึ้น ในนโยบายพัฒนาการศึกษา ตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 4 ได้  
กล่าวถึงอุปกรณ์การเรียนการสอนไว้ว่า "จะจัดหาแบบเรียนและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้พอ  
กับความจำเป็นของนักเรียนและครู ตามกำลังเศรษฐกิจ" (สำนักงานคณะกรรมการการประ  
ถมศึกษาแห่งชาติ กรมวิชาการ 2521: 21)

จากการวิจัยที่ผ่านมาพบว่าสื่อการสอนทำให้การเรียนรู้ง่ายขึ้น ประหยัดเวลา สื่อ  
การสอนช่วยถ่ายทอดความคิดเห็นระหว่างครูและนักเรียน ช่วยสร้างความเข้าใจในเรื่องราว  
ที่ครูสอนได้เร็วและจำได้อย่างถาวรโดยสียาก (ฮัน Hunt 1955: 36) สามารถเรียนรู้ได้  
มากขึ้น ทำให้นักเรียนรู้จักการอภิปราย แสดงความคิดเห็น สื่อการสอนมีความจำเป็นในการสอน  
เพราะสังคมมีการเปลี่ยนแปลงความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้นมาก ทำให้ครูต้องสอนเนื้อหาวิชามากขึ้น  
จำนวนนักเรียนเพิ่มมากขึ้น สื่อการสอนมีความสำคัญในการสอนที่จะสอนที่เน้น เอกัตบุคคลให้มี  
ประสิทธิภาพ

สำหรับประเทศไทยในเรื่องสื่อการสอนได้รับความสำคัญมากยิ่งขึ้นในปัจจุบัน เมื่อมีการประกาศใช้หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ซึ่งได้กล่าวถึงการเรียนการสอนไว้ในการเรียนทุกกลุ่มวิชา และเน้นให้ผู้สอนหาและเตรียมสื่อการสอนไว้ก่อนทำการสอนทุกครั้ง รวมทั้งสนับสนุนให้ครูกิจดัดแปลงวัสดุที่มีในท้องถิ่นมาประดิษฐ์เป็นวัสดุอุปกรณ์การสอน

แต่ในทางปฏิบัติ ปรากฏว่า ครูไม่สามารถจัดหาหรือจัดทำสื่อการสอนให้ครบถ้วนตามแผนการสอนได้ ทั้งนี้เพราะขาดวัสดุ และเครื่องมือที่จะจัดทำ ครูเป็นจำนวนมากต้องลงทุนจัดหาวัสดุ เครื่องเขียนเครื่องมือเอง ซึ่งทำให้เป็นภาระหนัก นอกจากนี้ครูยังประสบปัญหาเกี่ยวกับการทำอุปกรณ์การสอนไม่เป็น ไม่ถนัด ไม่มีเวลาทำ เพราะต้องเตรียมการสอนและตรวจงาน การจัดหาและจัดทำอุปกรณ์การสอนจึงเป็นปัญหาหนัก และอาจเป็นจุดแห่งความ เบื่อหน่ายต่อตัวของครูผู้สอนตามหลักสูตรใหม่ และอาจส่งผลถึงประสิทธิภาพในการเรียนของนักเรียนได้ (วันชัย สุขุมร, 2522: 20-21)

จากปัญหาของการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาที่ยังขาดคุณภาพอยู่มาก ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นที่จะนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ ซึ่งได้แก่บรรดาวัสดุเครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ และวิธีการใหม่ ๆ ทางการศึกษามาใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา จรูญ วงศ์สายัณห์ (2514: 22) ได้สนับสนุนในเรื่องนี้ โดยกล่าวว่า "เพราะเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในวงการศึกษาว่า เทคโนโลยีทางการศึกษาจะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพทางการศึกษาได้" ดังเช่น คุณหญิงอำพร มีสุข กล่าวไว้ว่า "การปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้สู่จุดหมายปลายทางนั้นต้องเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนรวมทั้งเนื้อหาสาระ ต้องนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้" ในเรื่องดังกล่าวนี้ ระวี ภาวิไล (2518: 17) เสนอว่า "รัฐจะต้องระดมสรรพกำลังทรัพยากรเท่าที่ทำได้และนำมาใช้ และหาวิธีจัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด การที่ทำเช่นนั้นได้ดีก็เป็นการสมควรที่จะต้องนำเอาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาเข้ามาใช้" ส่วน เปรี๊ยะ กุมท (2516: 1) เห็นว่า "การเพิ่มครูและอุปกรณ์จนเพียงพอ นั้น รัฐบาลจำเป็นต้องใช้งบประมาณสูงจนคิดว่าประเทศที่กำลังพัฒนา เช่น ประเทศไทยอาจทำได้ไม่สำเร็จ" ยูเนสโก (UNESCO) จึงเสนอแนะทางเลือกได้แก่ การนำเอานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเข้ามาแก้ปัญหาทางด้านคุณภาพ เมื่อคำนึงถึงการดำเนินการและผลที่ได้รับถูกกว่าวิธีอื่น ๆ "ถนอม อินทรกำเนิด (2526: 57) เสนอการเพิ่มนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการทำงานให้มากขึ้นเพื่อจุดประสงค์สองประการ ได้แก่ การเพิ่มประสิทธิภาพและเพื่อลดค่าใช้จ่ายให้ต่ำกว่าวิธีการเพิ่มสิ่งที่มีอยู่แล้วในระบบ" สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

แห่งชาติ (2524: 11) ได้ย้ำถึงความสำคัญของนวัตกรรมการศึกษาว่า "ถ้าหากไม่มีการส่งเสริมให้ปรับปรุงระบบการศึกษาโดยแสวงหานวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้แล้ว อนาคตของการศึกษาดูจะมีคมนในการขยายด้านปริมาณและคุณภาพ

วิชา วโรคมะวิชาญ (2521: 45) ได้ให้ความเห็นว่า การที่จะสอนให้เด็กมีความรู้ความสามารถ รู้จักกลวิธีและทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะต้องรู้จักนำนวัตกรรมมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความเปลี่ยนแปลงในหลักสูตรใหม่

จากปัญหาหลักการและเหตุผลดังกล่าว ในปีงบประมาณ 2526 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ดำเนินการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา โดยใช้กลุ่มโรงเรียนเป็นฐาน ซึ่งจะสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าการพัฒนาเป็นรายโรงเรียน จึงได้จัดทำโครงการพัฒนารูปแบบการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษา (ปัตตานี-ศรีสะเกษ) เพื่อเป็นโครงการนำร่องสำหรับโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา โดยใช้เงินกู้จากธนาคารโลก (คพศ. 4) วงเงินประมาณ 26.9 ล้านบาท ดำเนินการในรูปของศูนย์วิชาการ 2 ระดับคือ ศูนย์วิชาการจังหวัด และศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน เพื่อเป็นศูนย์รวมทรัพยากรต่าง ๆ อันเป็นปัจจัยในการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา โดยเน้นการประสานงาน การผลิตและการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การนิเทศ และการบริหารการศึกษา

ผลการดำเนินงานโครงการพัฒนารูปแบบการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษา (ปัตตานี-ศรีสะเกษ) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้วิเคราะห์ประเมินผลโครงการและสรุปผลได้ดังนี้

จากผลการประเมินสรุปได้ว่า หลังจากที่ศูนย์วิชาการเปิดบริการไปแล้วประมาณ 5 เดือน สภาพการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษามีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี คือมีการใช้วิธีสอนที่นักเรียนเป็นศูนย์กลางมากขึ้น ครูใช้สื่อการเรียนการสอนมากขึ้น และบรรยากาศในห้องเรียนอยู่ในสภาพที่ดี ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2528: 5)

จากผลสรุปดังกล่าวข้างต้น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงนำรูปแบบที่ได้จากโครงการนำร่อง (ปัตตานี-ศรีสะเกษ) มาปรับปรุงแก้ไขในส่วนของวิธีดำเนินงานให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และจัดทำเป็นโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา (2528-2531) หรือ

คพศ. 7 โดยได้มอบหมายให้สำนักงานโครงการรับความช่วยเหลือ (สร.สพช.) จัดดำเนินงาน โดยจัดให้มีศูนย์วิชาการใน 2 ระดับคือ

1. ศูนย์วิชาการจังหวัด
2. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

และจะได้มีการขยายผลการดำเนินงานไปยังจังหวัดต่าง ๆ ในมีค่อ ๆ ไป จากการดำเนินงาน บังบประมาณ 2529 ได้มีจังหวัดต่าง ๆ เข้าโครงการ 16 จังหวัด และจังหวัดพิษณุโลกได้รับ พิจารณาให้เข้าโครงการในครั้งนี้ด้วย

#### การประเมินคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

จากการวิจัยของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลกพบว่า อำเภอเมือง มีดัชนีทางด้านคุณภาพสูงมากเป็นอันดับแรก อุปกรณ์การศึกษามีความพร้อมที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับอำเภออื่น ๆ ตลอดจนครูมีความเพียงพอ อันเป็นผลให้ด้านคุณภาพการศึกษาของอำเภอนี้อยู่ ในเกณฑ์สูง รองลงไปได้แก่ อำเภอบางกระทุ่ม วัตทอง พรหมพิราม และบางระกำ ตามลำดับ อำเภอที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ต่ำสุด ได้แก่ อำเภอชาติตระการ, นครไทย, วัตโบสถ์ และ กิ่งอำเภอเนินมะปราง ซึ่งควรได้รับความช่วยเหลือปรับปรุงในเรื่องที่ยังด้อยอยู่

จากการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับจังหวัด พบว่า ยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ โดยเฉพาะ องค์ประกอบที่มีความสำคัญ และมีผลต่อคุณภาพการศึกษา ยังมีไม่เพียงพอ โดยเฉพาะอุปกรณ์ การศึกษา เป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการส่งเสริมและสนับสนุนคุณภาพการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง (รายงานการวิจัยและวางแผน เพื่อพัฒนาการศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2528: 65-67)

นอกจากนี้ได้วิจัยพบว่า การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก มีปัญหา และอุปสรรคหลายประการ ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญประการแรกคือ ปัญหาความเสมอภาค ทางการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 479 โรงเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมาก โดยเฉพาะระหว่างโรงเรียนในเมืองกับในชนบท นับตั้งแต่สภาพอาคารเรียน ห้องเรียน การ จัดสรรอุปกรณ์เพื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้แก่ โต๊ะ เก้าอี้ สำหรับครู โต๊ะม้านั่งสำหรับนักเรียน หนังสือแบบเรียน เป็นต้น โดยเฉพาะในด้านอุปกรณ์ ประกอบการสอน อันเป็นผลทำให้คุณภาพการจัดการศึกษาไม่ทัดเทียมกัน นักเรียนในเมืองหรือ

ที่ที่แหล่งชุมชนหนาแน่น ย่อมมีโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพดีกว่าโรงเรียนในชนบทที่อยู่ห่างไกล จากความเจริญ

ปัญหาที่สองคือ ด้านสภาพภูมิศาสตร์และเส้นทางคมนาคม มีผลต่อโอกาสการเข้าเรียน ของนักเรียน โรงเรียนบางแห่งมีนักเรียนน้อย รัฐไม่สามารถที่จะทุ่มเทงบประมาณจัดซื้ออุปกรณ์ การเรียนการสอนให้ครบได้ เนื่องจากไม่เป็นการประหยัด ปัญหาทางด้านสภาพภูมิศาสตร์และ เส้นทางคมนาคม เช่น แม่น้ำ ภูเขา ถนนไม่ดี นอกจากนั้นการขาดแคลนเสื้อผ้า อาหาร แบบเรียน สืบเนื่องจากความยากจนของผู้ปกครอง ซึ่งส่วนใหญ่มีอาชีพทำนา ทำสวน ทำไร่ ไร่จ้าง อันเป็นงานที่มีรายได้ไม่แน่นอน จึงไม่สามารถสนับสนุนด้านงบประมาณให้แก่ทางโรงเรียน ได้

จากการวิจัยด้านสื่อการสอนของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก พบว่า

อำเภอที่มีสื่อการสอนสูงในจังหวัดพิษณุโลก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ อำเภอเมือง บางกระทุ่ม วัสถ์โบสถ์ และอำเภอพรหมพิราม โดยเฉพาะอำเภอเมืองพิษณุโลก มีค่าสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 70.78 ของโรงเรียนทั้งหมด

อำเภอที่มีสื่อการสอนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของจังหวัดคือ อำเภอวังทอง คิดเป็นร้อยละ 42.02 บางระกำ ร้อยละ 32.91 นครไทย ร้อยละ 27.77 ชาติตระการ ร้อยละ 26.92 และกิ่งอำเภอเนินมะปราง มีค่าต่ำสุดร้อยละ 18.75 นอกจากนี้ได้วิจัยพบว่า ค่าพิสัยระหว่าง โรงเรียนที่มีค่าสูงสุดในเขตเทศบาลกับโรงเรียนนอกเขตเทศบาล มีความแตกต่างกันอย่างมาก

จากรายงานการประเมินความก้าวหน้า คุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับประเทศ ปีการศึกษา 2528 พบว่า จังหวัดพิษณุโลก ลำดับที่ของการจัดลำดับคุณภาพโดยทั่วไป ลดลง และอยู่ในระดับที่ต่ำมาก (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2528: 195)

จากรายงานดัชนี ตัวชี้วัด และแผนภาพทางการศึกษา เรื่องสภาพการจัดการประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 7-12 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2523-2524: 94) พบว่า จังหวัดพิษณุโลกอยู่ในช่วงที่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย (47: 19)



จากปัญหาด้านคุณภาพการศึกษาของจังหวัดพิษณุโลกดังกล่าว จึงเป็นสิ่งที่ควรจะริบ  
 ทาทางดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเร่งด่วน อีกประการหนึ่ง จังหวัดพิษณุโลกเป็นจังหวัด  
 ที่เป็นที่ตั้งของ เขตการศึกษา 7 ซึ่งจะเป็นแกนหลักในการพัฒนาการศึกษาทุกจังหวัดในเขตการ  
 ศึกษา 7

เมื่อมีการดำเนินการจัดตั้งโครงการ ค.พ.ศ. ในรูปแบบของศูนย์วิชาการในระดับ  
 กลุ่มโรงเรียน จึงทำให้เกิดความสำคัญที่จะต้องศึกษาถึงสภาพ ความต้องการ และปัญหาในการ  
 จัดการด้านสื่อการสอนของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก เพื่อ เป็น  
 แนวทางในการจัดศูนย์วิชาการให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

#### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษา เปรียบเทียบความคิดเห็นในด้าน สภาพ ความต้องการ และปัญหา  
 เกี่ยวกับการจัดการด้านสื่อการสอน ในศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ของคณะทำงาน  
 ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ที่อยู่ใน เขตรอบในและ เขตรอบนอก

2. เพื่อศึกษา เปรียบเทียบความคิดเห็นในด้าน สภาพ ความต้องการ และปัญหา  
 เกี่ยวกับการจัดการด้านสื่อการสอน ในศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ของครูผู้สอน  
 ที่ใช้บริการจากศูนย์วิชาการ ที่อยู่ใน เขตรอบในและ เขตรอบนอก

#### สมมติฐานการวิจัย

การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก มีปัญหาและอุปสรรคหลาย  
 ประการที่ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นที่ต้องทำการวิจัย เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงด้านคุณภาพ  
 การศึกษาของจังหวัดในด้านต่าง ๆ ที่ประสบปัญหาอยู่ โดยเฉพาะ เรื่องความแตกต่างด้าน  
 คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนที่อยู่ในเมืองกับชนบท จากรายงานการวิจัยและวางแผนเพื่อ  
 พัฒนาการศึกษาของจังหวัดพิษณุโลก (2528: 65-67) พบว่า การจัดการศึกษาในระดับ  
 ประถมศึกษาของจังหวัดพิษณุโลก ประสบปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญหลายประการที่สำคัญ  
 ประการแรก คือ ปัญหาความเสมอภาคทางการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 479  
 โรงเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมาก โดยเฉพาะระหว่างโรงเรียนในเมืองกับในชนบท

นับตั้งแต่สภาพอาคารเรียน ห้องเรียน โดยเฉพาะการจัดสรรอุปกรณ์หรือสื่อการสอน และอื่น ๆ อันเป็นผลทำให้คุณภาพการจัดการศึกษาไม่ทัดเทียมกัน นักเรียนในเมืองหรือที่มีแหล่งชุมชนหนาแน่นย่อมมีโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพดีกว่าโรงเรียนในชนบทและที่อยู่ห่างไกลจากความเจริญ

ในการตั้งสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องในด้านโรงเรียนในเมืองและชนบท หรือโรงเรียนที่อยู่ในเขตรอบในคือ อยู่ใกล้อำเภอ และรอบนอกได้แก่ โรงเรียนที่อยู่ไกลอำเภอ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2522: 160-161) ได้ศึกษาพบว่า ลักษณะของโรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสิทธิภาพสูงโดยเฉลี่ยเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ และเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในท้องที่เจริญ เช่น ใกล้อำเภอ การติดต่อโดยไปรษณีย์ที่ได้สะดวก และเป็นโรงเรียนที่มีระยะทางจากที่ตั้งโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพสูงดังกล่าวถึงตัวอำเภอโดยเฉลี่ยมีค่า 7.92 กิโลเมตร โดยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยดังนี้

1. ความคิดเห็นในด้าน สภาพ ความต้องการ และปัญหาเกี่ยวกับการจัดการด้านสื่อการสอน ในศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดพิษณุโลก ของคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ที่อยู่ในเขตรอบในและเขตรอบนอกแตกต่างกัน

2. ความคิดเห็นในด้าน สภาพ ความต้องการ และปัญหาเกี่ยวกับการจัดการด้านสื่อการสอน ในศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดพิษณุโลก ของครูผู้สอนที่ใช้บริการจากศูนย์วิชาการ ที่อยู่ในเขตรอบในและเขตรอบนอกแตกต่างกัน

#### ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตการวิจัยกำหนดไว้ดังนี้

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นครูในโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก การวิจัยในครั้งนี้จะแยกศึกษาประชากร 2 กลุ่ม ได้แก่ คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

และครูผู้สอนที่ใช้บริการจากศูนย์วิชาการ ที่สอนอยู่ในโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2) เป็นการวิจัยที่มุ่งศึกษาความคิดเห็นของคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา และครูผู้สอนที่ใช้บริการจากศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดพิษณุโลก ที่อยู่ในเขตกลุ่มโรงเรียนรอบใน และกลุ่มโรงเรียน รอบนอก เกี่ยวกับ สภาพ ปัญหา และความต้องการ ในการจัดการด้านสื่อการสอน ของศูนย์ วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก โดยศึกษาและวิจัยเฉพาะโรงเรียน ประถมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก ที่มีการดำเนินงานจัดตั้งศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

#### ตัวแปรที่นำมาศึกษา

ตัวแปรที่นำมาศึกษาของคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

1. การวิจัยครั้งนี้ การจัดการด้านสื่อการสอน หมายถึง
  - 1.1 สภาพการดำเนินงานของศูนย์วิชาการ
    - 1.1.1 การบริหารงาน
    - 1.1.2 การผลิตและการบริการ
  - 1.2 ปัญหาการดำเนินงานของศูนย์วิชาการ
    - 1.2.1 ปัญหาด้านการบริหารงาน
    - 1.2.2 ปัญหาด้านการผลิตและการบริการ
  - 1.3 ความต้องการด้านต่าง ๆ ของคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
    - 1.3.1 ด้านกิจกรรมและลักษณะงานต่าง ๆ
    - 1.3.2 ด้านสื่อการสอน
  - 1.4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน เกี่ยวกับการจัดการด้านสื่อการสอน

## ตัวแปรที่นำมาศึกษาของครูผู้สอนที่ใช้บริการ

1. การวิจัยครั้งนี้ การจัดการด้านสื่อการสอน หมายถึง
  - 1.1 สภาพการดำเนินงานของศูนย์วิชาการ
    - 1.1.1 การบริหารงาน
    - 1.1.2 การผลิตและการบริการ
  - 1.2 ปัญหา การดำเนินงานของศูนย์วิชาการ
    - 1.2.1 ปัญหาด้านการบริหารงาน
    - 1.2.2 ปัญหาด้านการผลิตและการบริการ
  - 1.3 ความต้องการด้านต่าง ๆ ของครูผู้สอนที่ใช้บริการ
    - 1.3.1 ด้านกิจกรรมและลักษณะงานต่าง ๆ
    - 1.3.2 ด้านสื่อการสอน
  - 1.4 ความคิด เห็นและข้อ เสนอแนะของครูผู้สอนที่ใช้บริการ เกี่ยวกับการจัดการด้านสื่อการสอนของศูนย์วิชาการ

ตัวแปรหลักที่ศึกษาในการวิจัย ได้แก่ เรื่องการจัดการด้านสื่อการสอนของศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน ในด้านต่าง ๆ ดังนี้คือ

1. ด้านการบริหารงานสื่อการสอนของคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ซึ่งมีขั้นตอนในการปฏิบัติงานดังนี้ (1) การวางแผนงาน (Planning) (2) การจัดหน่วยงาน (Organizing) (3) การจัดบุคลากร (Staffing) (4) การประสานงาน (Co-ordinating) (5) การรายงานและการประชาสัมพันธ์ (Reporting) (6) การจัดงบประมาณ (Budgeting) (7) การมอบหมายงาน (Assisting)
2. ด้านการผลิตและการบริการ ด้านสื่อการสอนของคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้
  - 2.1 ด้านการผลิตและพัฒนาสื่อการสอน

- 2.2 ด้านการให้คำแนะนำ สาธิต และส่งเสริมการใช้สื่อการสอน
- 2.3 ด้านการให้บริการสื่อการสอนแก่ครูผู้สอนที่ใช้บริการ
- 2.4 ด้านการซ่อมบำรุงรักษาสื่อการสอน
- 2.5 ด้านการติดตามผลการใช้สื่อการสอน
- 2.6 ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

#### คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. ศูนย์วิชาการ หมายถึง ศูนย์ร่วมทรัพยากรต่าง ๆ อันเป็นปัจจัยในการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา โดยเน้นการประสานงาน การผลิต และการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน การนิเทศและการบริหารการศึกษา ซึ่งจัดดำเนินการ 2 ระดับคือ ศูนย์วิชาการจังหวัดและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2520 : 1)
2. กลุ่มโรงเรียน หมายถึง กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก โดยจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2526 จัดแบ่งโรงเรียนออกเป็นกลุ่ม โดยคำนึงถึงลักษณะการปกครองท้องที่ และลักษณะทางภูมิศาสตร์ของโรงเรียนเป็นหลัก แต่ละกลุ่มมีจำนวนโรงเรียน 4-12 โรงเรียน ให้มีความร่วมมือช่วยเหลือสนับสนุนกันและกัน ทั้งทางกำลังคนและกำลังงาน ในแต่ละกลุ่มมีการปรับปรุงส่งเสริมโรงเรียนในด้านวิชาการ อาคารสถานที่ บุคลากร กิจกรรมนักเรียน ธุรการ และการเงิน และงานการประชาสัมพันธ์ระหว่างชุมชน
3. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน หมายถึง หน่วยงานซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มโรงเรียน ที่ให้การสนับสนุนการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา หรือการบริหารการศึกษา โดยที่ผู้ปฏิบัติสามารถใช้ประโยชน์จากศูนย์วิชาการกลุ่มในการปฏิบัติภารกิจด้านต่าง ๆ ดังนี้
  - 3.1 การจัดกระบวนการเรียนการสอน ตามกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ
  - 3.2 การวางแผนโครงการเพื่อส่งเสริมหรือปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน
  - 3.3 การผลิตสื่อ/เครื่องมือ ใช้ในการเรียนการสอน
4. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนรวมใน หมายถึง ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถม

ศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดพิษณุโลก ที่มีที่ตั้งศูนย์  
อยู่ห่างจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอไม่เกิน 10 กิโลเมตร

5. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนรอนนอก หมายถึง ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน  
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดพิษณุโลก ที่มี  
ที่ตั้งอยู่ห่างจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกิน 10 กิโลเมตร ขึ้นไป

6. คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน หมายถึง คณะครูที่ดำเนินการปฏิบัติงาน  
ตามโครงการประจำปี และปฏิบัติงานประจำของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ประกอบด้วย

ประธานกลุ่ม เป็นประธานคณะทำงาน

หัวหน้าสำนักงานกลุ่มโรงเรียน เป็นหัวหน้าคณะทำงาน

ครูวิชาการสำนักงานกลุ่มโรงเรียน 2 คน เป็นคณะทำงานและเลขานุการ

ครูวิชาการประจำกลุ่มประถมศึกษา 6 คน เป็นคณะทำงาน

7. ครูผู้สอน หมายถึง ครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ  
ประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ที่ให้บริการด้านสื่อการสอนจากศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

8. สื่อการสอน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ใช้เป็นตัวกลางในกระบวนการเรียนการสอน  
(หรือการสื่อสารในการเรียนการสอน) เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนนั้นดำเนินไปอย่างมี  
ประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมาย

การแบ่งประเภทสื่อการสอนตามลักษณะรูปร่างของสื่อ ควรแบ่งเป็น 4

ประเภทคือ

1. สื่อประเภทเครื่องมือ เป็นสื่อที่ได้มาจากความเจริญก้าวหน้าทาง  
วิทยาศาสตร์แขนงวิศวกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ เช่น เครื่องฉาย เครื่องเสียง วิทยุ  
และโทรทัศน์ รวมทั้งแผ่นป้ายต่าง ๆ

2. สื่อประเภทวัสดุ หมายถึง สื่อที่เป็นผลผลิตมาจากวิทยาศาสตร์ เป็นวัสดุ  
ที่มีการหุ้หังสันเปลี่ยนได้ง่าย เช่น แผนที่ แผนภูมิ แผนสถิติ ภาพโฆษณา รูปภาพ หุ่นจำลอง  
ของจริงและอื่น ๆ

3. สื่อประเภทวิธีการ หมายถึง สื่อประเภทเทคนิค ระบบ กระบวนการ ต่าง ๆ เช่น การสาธิต การศึกษานอกสถานที่ การทดลอง การแสดงละคร นิทรรศการ เป็นต้น

4. สื่อประสม หมายถึง การนำสื่อประเภทต่าง ๆ ทั้งที่เป็นเครื่องมือ วัสดุ และวิธีการใช้ร่วมกันอย่างสัมพันธ์กันในลักษณะที่สื่อแต่ละอย่างส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน เช่น บทเรียนโปรแกรม ชุดการสอน โมดูล การจัดการเรียนแบบศูนย์การเรียน เป็นต้น

9. การจัดการด้านสื่อการสอน หมายถึง ลักษณะและวิธีการในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับสื่อการสอนของศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียนประกอบด้วย จังหวัดพิษณุโลก ในด้านการบริหารงาน ด้านการผลิตและการบริการ ได้แก่ การผลิตและพัฒนาสื่อการสอนการให้คำแนะนำ สาธิต และส่งเสริมการใช้สื่อการสอนการให้บริการสื่อการสอนการซ่อมบำรุงรักษาสื่อการสอน การติดตามผลการใช้สื่อการสอน การประสานงานและความร่วมมือในการดำเนินงาน การเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์

#### ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อจะได้ทราบถึงสภาพปัจจุบัน เกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนและการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ซึ่งช่วยให้ทราบว่าควรส่งเสริมด้านใดมากน้อยต่างกัน

2. เพื่อให้ทราบความต้องการในด้านต่าง ๆ ของคณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและครูผู้สอนที่ใช้บริการจากศูนย์วิชาการ เกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน เพื่อช่วยให้เห็นแนวทางในการดำเนินงานให้ตอบสนองความต้องการที่สอดคล้องกัน

3. เพื่อจะได้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้น จากการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก

4. ผลของการวิจัยจะเป็นแนวทาง สำหรับการดำเนินงานด้านโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา (คพศ.) ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ นักเทคโนโลยีและสื่อการศึกษา และผู้บริหารระดับจังหวัดและระดับโรงเรียน จะได้ใช้ประกอบการพิจารณา ปรับปรุงแก้ไข และดำเนินงานด้านศูนย์วิชาการต่อไป